

Statsrådsberedningen

Kansliet för allmänna rådet och Coreper I

Allmänna rådets möte den 24 juni 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Ikke lagstiftande verksamhet

3. Förberedelse för Europeiska rådets möte den 26-27 juni 2025 – slutsatser

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll:

Vid mötet väntas ett utkast till slutsatser inför Europeiska rådets möte den 26-27 juni att behandlas. Slutsatserna förväntas, utöver Ukraina och Mellanöstern, att innehålla

- Säkerhet och försvar
- Konkurrenskraft, inre marknad, handel
- EU i världen
- Migration.

- Moldavien och Västra Balkan

- Inre säkerhet

- Beredskap

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen arbetar för en rättvis och hållbar fred grundad i folkrätten med respekt för Ukrainas suveränitet och territoriella integritet. Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt – samt fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande. Regeringen arbetar aktivt för att EU ska öka trycket på Ryssland genom ytterligare sanktioner, däribland ett sänkt oljepristak, bredare importtullar på ryska varor samt för att kommissionen snarast lägger fram konkreta förslag för att kunna använda grundkapitalet av de immobiliserade ryska tillgångarna till stöd för Ukraina, i enlighet med folkrätten och EU-rätten.

Kriget i Gaza är en humanitär katastrof. Israel har rätt att försvara sig mot Hamas terroristattacker, men det sätt som den israeliska regeringen nu bedriver kriget på är oacceptabelt. Tillsammans med övriga EU fortsätter regeringen att inskräpa vårt krav på Israel att omedelbart säkerställa obehindrat, säkert och varaktigt tillträde för humanitära aktörer i hela Gaza, i enlighet med Israels skyldigheter under internationell humanitär rätt. Regeringen verkar därför för ytterligare sanktionslistningar av extremistiska bosättare och för att öka trycket på den israeliska regeringen, bland annat genom att införa sanktioner mot israeliska ministrar som driver på för en olaglig bosättningspolitik och aktivt verkar mot en tvåstatslösning. Regeringen stödjer också att EU ser över Israels efterlevnad av artikel 2 i associeringsavtalet med EU om respekten för mänskliga rättigheter. Regeringen verkar också för fler listningar av personer och enheter som stödjer Hamas eller Palestinska islamiska jihad.

Regeringen delar bedömningen att Europas försvarsberedskap och medlemsstaternas försvarsförmåga behöver stärkas mot bakgrund av det försämrade säkerhetspolitiska läget. Vitboken för europeisk försvarsberedskap och beredskapsunionsstrategin är viktiga verktyg i detta arbete.

En stark och konkurrenskraftig europeisk försvarsteknologisk och industriell bas bidrar till Sveriges och Europas ekonomi och säkerhet. Regeringen kommer fortsatt verka för att deltaganderegler i kommande program och initiativ inte missgynnar svensk industri och att det inte åläggs villkor i form av deltaganderegler för upphandling som begränsar medlemsstaternas möjlighet att på ett så effektivt sätt som möjligt stärka den militära förmågan. Därtill kan regeringen konstatera att frågor om nationell säkerhet och försvar fortsatt är medlemsstaternas nationella ansvar.

Det ligger i Sveriges intresse att andra medlemsstater rustar upp sina försvarsförmågor och regeringen stödjer därför att låneinstrumentet SAFE har antagits. Samtidigt är det tydligt att EU:s medlemsstater behöver omprioritera i sina nationella budgetar för att möjliggöra högre försvarsutgifter även på sikt.

Regeringen välkomnar en diskussion om EU:s roll i världen. Diskussionen väntas fokusera på EU:s relationer med andra geopolitiska aktörer såsom USA, Kina och Storbritannien, samt kommande toppmöten med tredjelandspartners.

Regeringen anser att EU behöver stärka sin konkurrenskraft och öka sin produktivitet för att möta de utmaningar vi står inför. För att åstadkomma detta behöver vi en fördjupad inre marknad, inte minst genom borttagande av hinder och ökad efterlevnad. Därtill behövs ökad öppenhet, regelbaserad handel och tecknandet av nya frihandelsavtal. Åtgärder bör även fokusera på att minska regelbördan för företag, stärka EU:s kapitalmarknader och stärka förutsättningarna för forskning och innovation. Den gröna omställningens potential att utgöra en motor för EU:s konkurrenskraft måste utnyttjas fullt ut.

Parallellt med genomförandet av migrations- och asylpakten behöver mer göras för att minska den irreguljära migrationen till Sverige och EU och effektivisera återvändandet, där förslaget till ny lagstiftning på området är viktigt att ta vidare.

Det är angeläget att EU fortsätter att ge stöd till Moldaviens suveränitet, territoriella integritet, motståndskraft och ekonomiska utveckling. Regeringen verkar för fortsatt stöd till Moldaviens reformarbete och konkreta framsteg i EU-anslutningsförhandlingarna, i form av klusteröppningar för Moldavien och Ukraina så snart som möjligt.

Regeringen följer läget på västra Balkan noga, inte minst den negativa utvecklingen i Serbien samt situationen i Bosnien och Hercegovina. Regeringen uppmanar samtliga länder på västra Balkan att fullt ut ansluta sig till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik samt genomföra nödvändiga reformer för att göra framsteg i EU-närmandet.

Regeringen har drivit och fått brett gehör för att inkludera inre säkerhet, med fokus på arbetet mot gränsöverskridande organiserad brottslighet, i slutsatserna från Europeiska rådets möte. Den gränsöverskridande organiserade brottsligheten utgör ett hot mot hela vårt samhälle, mot demokratin, rättsstatsprincipen, konkurrenskraften och välbefindandet i Europa. Det är angeläget att från högsta politiska nivå framhålla att inre säkerhetsaspekter behöver beaktas i när nya lagförslag eller initiativ läggs fram på EU-nivå, oavsett politikområde. Inte minst bör rättsligt och tekniskt sunda lösningar identifieras för att möjliggöra brottsbekämpande myndigheters tillgång till data.

Regeringen anser att det är viktigt att stärka EU:s arbete med beredskap och krishantering och välkomnar att en europeisk beredskapsunionsstrategi presenterats. Erfarenheterna från Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina understryker att EU:s beredskap behöver stärkas, med särskilt fokus på olika former av antagonistiska hot och en ansats som utgår från hela samhället. Regeringen anser också att EU behöver vara bättre förberett för att hantera och minska klimatrisker framöver.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Den kommenterade preliminära dagordningen inför mötet i Europeiska rådet 26-27 juni behandlades i EU-nämnden den 23 maj 2025.

Fortsatt behandling av ärendet:

Statsministern samråder med EU-nämnden den 23 juni inför Europeiska rådets möte den 26-27 juni.

4. Den europeiska planeringsterminen 2025: övergripande not om de integrerade landsspecifika rekommendationerna

Godkännande och överlämnande till Europeiska rådet

Beslutspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Den 4 juni presenterade kommissionen förslag till landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska terminen 2025. Rekommendationerna baseras bland annat på analys av medlemsstaternas medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer och lägesrapporter som lämnades in i oktober 2024 respektive april 2025.

På grund av att genomförandet av EU:s reformerade finanspolitiska ramverk i EU inneburit merarbete publicerades vårpaketet, där de landsspecifika rekommendationerna ingår, senare än vanligt i år. Rådets behandling av rekommendationerna följer därför exemplet från 2019 då publiceringen också försenades till följd av EU-valet. Behandlingen sker därför i två steg. I det första steget godkänns en övergripande not om rekommendationerna i Ekofin, Epsco och Allmänna rådet inför Europeiska rådet den 26–27 juni. I det andra steget väntas slutligt antagande av rekommendationerna i Ekofin den 8 juli.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen ställer sig bakom att rekommendationer ges till medlemsstaterna. Det är sedan upp till varje medlemsland att välja hur man förhåller sig till rekommendationerna.

Regeringen kan godkänna den övergripande noten om de integrerade landsspecifika rekommendationerna och att den överlämnas till Europeiska rådet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har varit uppe inför andra rådsformationers möten. Den övergripande noten har behandlats i nämnden den 13 juni inför Epscorådets möte den 19 juni och behandlas även i nämnden den 18 juni Ekofinrådets möte den 20 juni.

5. Årliga rättsstatsdialogen – landspecifika diskussioner

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Inom ramen för den årliga rättsstatsdialogen ska allmänna rådet den 24 juni genomföra en landspecifik diskussion om utvecklingen i Finland. Diskussionen skulle ha genomförts vid allmänna rådet den 27 maj, men hanns inte med då.

Diskussionen baseras på landkapitlet om Finland i kommissionens rättsstatsrapport från juli 2024. Rapporten är inriktad på domstolsväsendets oberoende och effektivitet, korruptionsbekämpning, mediernas frihet och mångfald samt bredare institutionella frågor som rör kontroller och motvikter. Rättsstatsrapporten innehåller även landspecifika rekommendationer som följs upp.

Under diskussionen vid rådsmötet kommer Finland presentera de viktigaste utvecklingstendenserna. Därefter kommer övriga medlemsstater att ges möjlighet att lämna synpunkter och ställa frågor.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att rättsstatsdialogen är en nödvändig del av arbetet med att stärka respekten för rättsstatens principer i hela EU och förebygga att rättsstatsproblem uppkommer eller förvärras. Rättsstatsrapporten 2024 visar att det fortsatt finns problem på rättsstatsområdet i medlemsstaterna, vilket gör det angeläget att de landspecifika diskussionerna äger rum. Dessa ger en värdefull möjlighet att diskutera och utbyta erfarenheter om utvecklingen i medlemsstaterna.

Regeringen välkomnar Finlands arbete med rättsstatsfrågorna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Rättsstatsdialogens landspecifika diskussioner behandlades senast i EU-nämnden den 23 maj 2025 inför allmänna rådets möte den 27 maj 2025. Det gällde då diskussioner om Slovakien, Finland, Sverige och Belgien. Av tidsskäl ströks diskussionen om Finland vid rådsmötet.

6. Övriga frågor

Informationspunkt

a) Danska ordförandeskapets prioriteringar

Förslagets innehåll:

Danmark förväntas presentera prioriteringarna för sitt inkommande ordförandeskap juli-december 2025.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Notera informationen.

b) Europeiska universitetsinstitutet

Förslagets innehåll:

Portugal avser lyfta en övrig punkt om Europeiska universitetsinstitutet (EUI). Syftet är att uppmärksamma medlemsstaterna på firandet av Europeiska universitetsinstitutets (EUI) 50-årsjubileum år 2026 samt antagandet av dess nya strategi för perioden 2025–2030, som ska ske redan i år. Dessa kommer att vara två viktiga milstolpar för att ytterligare stärka EUI:s roll som ett ledande europeiskt kunskapscentrum inom samhällsvetenskap och humaniora, men också för att förstärka dess institutionella och operativa dimensioner. Portugal har sedan början av 2025 innehaft det roterande ordförandeskapet i Europeiska universitetsinstitutets högsta råd.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Notera informationen.